

„Popotniku“ se je zljubilo moji knjigi očitati, da nima kaj poročati o slovenski kulturi, da pove premalo o slov. rodoljubih, zlasti o Slomšekcu. „Popotnikovega“ ocenjevatelja naj zavrnem le „Zvonovimi“ besedami, ki se glasé: „Mnogo obširneje pa se govori v Lapajnetovi knjigi o cerkvah in samostanih, o kulturni zgodovini štajerskih Slovencev, o šolstvu“ itd

Zakaj neki pa nisem tudi Slomšekovega životopisa prinesel? Slomšek je kot pisatelja opisal že Macun v svoji „Slovstveni zgodovini slovenskega Štajera“ — in kot pedagoga ga bode menda vendar enkrat opisalo ptujsko učiteljsko društvo, ki je že pred 2 letoma nekaj spisov o Slomšekcu dobilo.

Po Božidarju Raiču sem posnel lokalna nazivljanja nekaterih štajerskih Slovencev. To g. P. v „Popotniku“ ni po volji. Ali menite, da taka imena niso zgodovinskega pomena?

G. ocenjevatelj v „Kresu“ se pri skrbnem iskanji pomot, katerih se mu je z drobnogledom vendar posrečilo nekaj najti, sklicuje na Huber-ja. Koliko je pa Huber vreden, naj vpraša g. F. še enkrat g. dr. K., če mu slednjega beseda v 3. števil. „Kresa“ ni dovolj jasna. Tudi se sklicuje g. F. na lastne spise v „Letop. M.“ Ali s tem mar zadostno podpira svoje argumentacije? Ali so mar njegovi nazori nezmotljivi? Kaj nezmotljivi! Ako stoji v vsakem stavku „menda“, ali „dvomljivo“, ali „zdi se mi“ — res se ne more zgrešiti. G. Rutar torej vidi, da se tudi ocenjevatelji moje knjige radi poslužujejo besedic „menda“, in da tudi druge ljudi take ocene, ki nič pozitivnega ne povedó, lahko ujeze. G. F. je v „Kresu“ pokazal, da zna z vspedom iskati tiskarskih pogrěškov. Za to bi mu bil hvaležen, ako bi mogel kmalu drugi natis te zgodovine prirediti. Način pa, kakor on tiskarske pomote išče, kaže, da bi rad iz „mušice slona“ naredil.

J. Lapajne.

(Konec prih.)

„Die Kärntner Slovenen. Ihre nationalen Verhältnisse und Bestrebungen.“ Tako se glasi naslov pred kratkim v Celovecu izišli, 44 strani obsežajoči nemški knjižici, katero je založil in izdal Filip Haderlap. Kdor se hoče natančneje podučiti o zdanjih razmerah in polajaju Slovencev na Koroškem zlasti gledé šolstva, priporočamo mu to lično in pregledno sestavljeno brošurcoi.

Narodno blago.

XLI.

Mlatiška metla.

Naroden običaj v župniji sv. Andreja pod Oljsko goro. Zapisal F. P.

Ena najveselejših letnih dob je pri Slovencih čas mlačve. Mlačve se veseli kmetič, ki je že zdavna preračunal, koliko bo nasadov in koliko mu bo vsak nasul zrnja; veselé se je otroci, ki že vedo, da bodo mati v tem času pekli pogostokrat potico, ter kuhali štruklje; veselé se je pa tudi odrašeni mladi ljudje, ki bodo marsikatero veselo urico vkup preživeli.

V mlatiče se najemajo ljudje najboljših letih. Ker so mladi, krepki in zdravi so poleg težavnega dela vendar prav veseli iv uganjajo razne šale. Ena takih šal je tudi mlatiška metla. Dalj časa ugibljejo mlatiči, kaj bi učinili, da bi bilo več smeha. Kar nasvetuje jeden metlo in vsi mu pritrdijo. Naredé tedaj jako veliko metlo. Domača dekleta pa jo z venci in šopki okinčajo. Ko so se pogovorili, koliko bodo za metlo tirjali, izberó jednega izmed sebe v metlonosca.

Metlonosec vzame ovenčano metlo ter jo, spremljan od drugih svojih tovarišev, nese k bližnjemu sosedu, kjer tudi mlatijo. Tovariši ostanejo kje v bližini, metlonosec pa se poda tihoma na pod (skedenj), vrže metlo, ko ravno tepejo, v sredo med mlatiče, ter glasno naznani, koliko bokalov vina bo veljala. Kakor da bi strela vdarila med nje, pusté mlatiči svoje cepee, kjer je ravno vsak stal, ter jo uderejo za metlonosecem bolj ko se komu da. Ako ga dohité še na zemlji svojega gospodarja, tedaj dobé metlo in metlonosec sè svojimi tovariši mora plačati vino, kolikor ga je za njo tirjal in še nekaj več; ako je pa metlonosec srečno prišel čez mejo, tedaj je on metlo dobil. Na meji sosednih posestev se potem mej glasnim smehom pogovoré, kje in kedaj se bode metla plačevala.

Dopisi.

Iz gornjegraškega okraja. 21. avgusta. Letošnja uradna učiteljska konferenca za šolska okraja Gornji grad in Vransko se je vršila dne 20. avgusta t. l. v šolskem poslopju v Mozirju. Zborovanja se je udeležilo 21 učiteljev in 1 učiteljica.

Gospod predsednik c. kr. okrajni šolski nadzornik B. Ambrožič otvori zborovanje ob 8. uri zjutraj s kratkim nagovorom do zbranega učiteljstva ter si izvoli za namestnika g. nadučitelja F. Šorn-a iz št. Jurija na Taboru. Zapisnikarjema sta bila z listeki izvoljena: g. P. Vudler, nadučitelj na Ljubnem in J. Knapčič iz Luč.

Gosp. predsednik poroča o stanju šolstva v teh okrajih in pravi, da se je tudi letos šolstvo precej poboljšalo. Učiteljstvo si je z malimi izjemami prizadevalo, svoje dolžnosti vestno spolnovati. Konečno priporoča učiteljstvu, naj bi složno delovale in šolske oblastnije pri njih težavnem poslu krepko podpiralo. Ko so se prečitale od zadnje konference razglašene postave in naredbe, je g. nadučitelj J. Cizelj temeljito referiral o prvem vprašanju: Kaj ima ljudska šola storiti, da v odgojevalnem oziru doseže najboljše uspehe za poznejše življenje? Debata o tem vprašanju je bila jako živahna.

O točki „Razvrstitev učne tvarine iz realij za jedno- do petrazredne šole“ poročali so precej obširno in temeljito sledeči gospodje: A. Trobej o zemljepisju, F. Žolgar o zgodovini, F. Levstik o prirodoslovju in M. Dedič o prirodoписu.

Učna tvarina se je sestavila na podlagi pregledanih učnih načrtov in na podlagi slovenskih beril za ljudske šole. Predlogi poročevalcev so bili sprejeti.

Na to so sledile volitve. V deželno učiteljsko konferenco se je volil za okraj Vransko g. S. Meglič, učitelj na Vranskem in za okraj Gornji grad g. F. Žolgar, nadučitelj na Rečici. V stalni odbor so bili voljeni večinoma stari odborniki. — G. J. Cizelj predlaga, naj bi se „Črtrto berilo“ kot učna knjiga na več ko dvorazrednih šolah vpeljala. Predlog se sprejme.

Konečno se zahvali g. predsednik navzočim udom, osebito poročevalcem za njih marljivost in trud ter sklene konferenco o 1/3. uri. K—č.

Središče, dne 16. avgusta 1885. Precej časa je uže preteklo, odkar ti nisem, dragi „Popotnik“, o delovanju ormoškega učiteljskega društva celo nič poročal. A zaradi tega ne smeš misliti, da spimo duševno spanje. Društvo zborovalo je med tem časom vže štirikrat in sicer dne 9. aprila v Ormožu, 7. maja v Središču in 11. junija pri sv. Bolfanku. V mesecu juliju nismo imeli zborovanja, ker smo itak učitelji ormoškega okraja dne 5. julija imeli uradno konferenco.